

بسمه تعالی

فرم طرح درس

مشخصات کلی درس:

عنوان واحد درسی: پرستاری در اختلالات سلامت مادر	نوع واحد درسی (نظری/عملی): نظری	تعداد واحد (نظری/عملی): ۱/۵ واحد
کد درس: ۲۷	عنوان درس پیش نیاز یا هم نیاز: پرستاری سلامت مادر و نوزاد	زمان برگزاری آموزش (روز - ساعت): چهارشنبه ۱۰-۸
محل برگزاری آموزش: کلاس ۲۰۵	تعداد جلسات: ۱۳	سایر: -

مشخصات فراگیران:

رشته تحصیلی: پرستاری	مقطع تحصیلی: کارشناسی	نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴
تعداد فراگیران: ۳۶	گروه آموزشی: پرستاری	دانشکده: دانشکده علوم پزشکی ساوه

مشخصات مدرس / مدرسین:

نام و نام خانوادگی: فائزه غفوری	رشته تحصیلی: بهداشت باروری	مقطع تحصیلی: دکتری
رتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: مامایی	پست الکترونیک: f.ghafoori1366@gmail.com
تلفن: ۰۹۱۲۷۱۹۸۶۳۹	روزهای حضور در گروه: شنبه تا چهارشنبه	آدرس دفتر: پردیس دانشگاهی علوم پزشکی ساوه

بسمه تعالی

ضوابط آموزشی:

• وظایف و تکالیف دانشجو: • حضور به موقع و منظم در کلاس • مشارکت فعال در بحث های کلاسی • آمادگی جهت پرسش و پاسخ کلاسی و سوالات مربوط به جلسات گذشته • رعایت احترام به اساتید و هم کلاسی ها • رعایت شئون انسانی و دانشجویی و نیز اخلاق حرفه ای • انجام تکالیف خانگی که به دانشجویان در طی دوره محول می شود • ارائه ی کنفرانس های تعیین شده در زمان مقرر • شرکت در امتحان میان ترم و پایان ترم • خودداری از مراجعه به استاد برای گرفتن نمره و ارفاق و مواردی از این قبیل	
• مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو : • حضور دانشجو در تمام جلسات کلاسی الزامی بوده (به جز در موارد غیبت موجه) و در صورت تعداد غیبت بیش از حد مجاز، طبق قوانین آموزشی درس آنها حذف خواهد شد.	

شیوه ارزیابی:

روش های ارزیابی:	میزان نمره از ۲۰	نوع آزمون: (شفاهی، کتبی، چندگزینه ای، جورکردنی، صحیح-غلط، تشریحی، پاسخ کوتاه، کامل کردنی)
آزمون میان ترم	۶	کتبی- چند گزینه ای- تشریحی، پاسخ کوتاه

بسمه تعالی

آزمون پایان ترم	۱۲	کتبی- چند گزینه ای- تشریحی، پاسخ کوتاه
کوئیزها	۱	شفاهی-کتبی بصورت سوالات با پاسخ تشریحی
تکلیف آموزشی، پروژه تحقیقاتی یا غیره	اختیاری و دارای نمره مثبت (۲ نمره)	سمینار های تک نفره و یا گروهی
حضور منظم و فعال در کلاس و شرکت در بحث ها	۱	-

اهداف درس:

هدف کلی درس:					
شماره جلسه	هدف کلی جلسه	اهداف رفتاری	حیطه: (شناختی، نگرشی- عاطفی، روان-حرکتی)	روش تدریس (سخنرانی، بحث، PBL، TBL و ...)	مواد و وسایل آموزشی: (وایت برد، سایت و...)
۱	آشنایی با بارداری های آسیب پذیر، استفراغ و خیم بارداری، اختلالات پرفشاری خون در بارداری	۱- بارداری پرخطر (نیازمند مراقبت ویژه) را تعریف کرده و معیارها و روش های شناسایی افراد در معرض خطر را توضیح دهد. ۲- استفراغ و خیم بارداری را تعریف کند.	شناختی	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	ویدئو پرژکتور و وایت بورد

بسمه تعالی

			۳- علل، تدابیر درمانی و مراقبت پرستاری و آموزشهای لازم برای مادران دچار استفراغ و خیم بارداری را شرح دهد. ۴- اختلالات فشارخون در بارداری را تعریف و طبقه بندی نماید. ۵- علایم و علل اختلالات فشارخون در بارداری را شرح دهد. ۶- طبقه بندی فشار خون در بارداری و تفاوت فشارخون حاملگی، پره اکلامپسی، اکلامپسی و فشارخون مزمن را شرح دهد. ۷- تدابیر درمانی و پرستاری در مادران با اختلالات فشارخون در بارداری و عارضه شدید آن (سندرم هِلپ) را بیان کند.		
۲	خونریزی های نیمه اول بارداری (سقط خود به خودی و القایی جنین (طبی و جنایی/ عمدی)، بارداری خارج رحمی، مول و بیماری های تروفوبلاستیک حاملگی)	۱- خونریزی های نیمه اول بارداری را نام برده و هریک را شرح دهد.	شناختی	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	ویدئو پرژکتور و وایت بورد

بسمه تعالی

		۲- انواع سقط را شرح دهد و عوامل خطر ایجادکننده آن را نام ببرد. ۳- مضرات سقط جنایی/ عمدی جنین بر سلامت جسمی، روانی و اجتماعی مادر را نام ببرد. ۴- شایعترین نوع بارداری خارج رحمی را نام ببرد و علل آن را شرح دهد. ۵- مول، مول مهاجم و کوریوکارسینوم را شرح و علل آن را بیان کند. ۶- نحوه برخورد با خونریزی های نیمه اول بارداری (سقط، مول هیداتی فرم و...) را بیان کند. ۷- پیگیری و اقدامات پس از اتمام این خونریزی ها را شرح دهد.		
		۱. خونریزی های نیمه دوم بارداری را نام برده و هر یک را شرح دهد. ۲. عوامل خطر بروز جفت سر راهی، جدا شدن زودرس جفت را نام ببرد.	۳ خونریزی های نیمه دوم بارداری (دکولمان و جفت سرراهی)	

بسمه تعالی

			۳. نحوه برخورد با خونریزی های نیمه دوم بارداری (جفت سر راهی، جدا شدن زودرس جفت...) را بیان کند. ۴. تقسیم بندی شدت خونریزی ها را بداند. ۵. علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در مشکلات همراه با خونریزی در بارداری (اختلالات انعقادی منتشر داخل عروقی و...) را توضیح دهد.		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	۱- وظایف مایع آمنیوتیک را بیان کند. ۲- پلی هیدروآمنیوس را تعریف کند. ۳- تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان پلی هیدروآمنوس را بیان کند. ۴- الیگوهیدروآمنیوس را تعریف کند. ۵- اختلال و وضعیتهای مرتبط با پلی و اولیگوهیدروآمنوس را بداند.	اختلالات مایع آمنیوتیک، پلی و اولیگو هیدروآمنیوس	۴

بسمه تعالی

			۶- تشخیص و مراقبت های مربوط به پلی و اولیگو هیدرآمینوس را بیان کند.		
۵	بارداری در گروه های خاص (نوجوانی، اعتیاد، بی خانمان ها)، حاملگی چندقلویی، ناسازگاری RH و ABO، زجر جنینی و مرگ داخل رحمی (IUFD)		۱. مراکز ارائه خدمات به زنان باردار آسیب پذیر (اعتیاد، بی خانمان) را بشناسد. ۲. تفاوت ارزیابی بارداری در سنین نوجوانی با سنین باروری را نام ببرد. ۳. مشکلات مادر و نوزاد متولد شده از مادر مصرف کننده مواد مخدر را نام ببرد. ۴. اقدامات مهم پرستاری در بارداری و زایمان مصرف کنندگان مواد مخدر را شرح دهد. ۵. کلیات بارداری چندقلویی را شرح دهد. ۶. اتیولوژی و شیوع بارداری چندقلویی را بیان کند. ۷. نحوه تشکیل دوقلوهای مونوزیگوت را شرح دهد. ۸. تشخیص بارداری دو قلویی را شرح دهد.		

بسمه تعالی

			۹. تغییرات بدن مادر در حاملگی چندقلو را شرح دهد. ۱۰. پیش آگهی بارداری دو قلویی را بداند. ۱۱. نحوه زایمان بارداری های چندقلویی را بداند. ۱۲. علائم و نحوه برخورد با ناسازگاری گروه خونی مادری جنینی را شرح دهد. ۱۳. علل زجر جنینی و مرگ داخل رحمی را نام ببرد.		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	۱- طبقه بندی بیماری های قلبی را بیان کند. ۲- بیماریهای قلبی عروقی در بارداری را از نظر تاثیر این بیماری ها بر حاملگی و تاثیر بارداری بر این بیماریها را توضیح دهد. ۳- مراقبت های دوران بارداری و آموزش به بیمار را توضیح دهد. ۴- مراقبت های حین زایمان و پس از زایمان را در این مادران توضیح دهد.	۶	آشنایی با بیماری های قلبی عروقی و کم خونی های دوران بارداری (کم خونی فقر آهن، کم خونی اسیدفولیک، تالاسمی و کم خونی داسی شکل و...)

بسمه تعالی

			۵- علل، علائم، روش های تشخیصی، درمان و مراقبت ها در انواع آنمی های دوران بارداری (کم خونی فقر آهن، کم خونی اسیدفولیک، تالاسمی و کم خونی داسی شکل) را شرح دهد.		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	۱- علل، علائم و راه تشخیص دیابت در بارداری را توضیح دهد. ۲- تاثیر دیابت بر بارداری و تاثیر بارداری بر دیابت را بیان کند. ۳- تدابیر درمانی و مراقبتی مادران باردار دیابتی طی بارداری، زایمان و بعد از زایمان را بیان کند. ۴- بیماریهای تیروئید و تاثیر آنها در بارداری را بیان کند. ۵- نحوه برخورد با بیماران تیروئیدی در بارداری را شرح دهد.	آشنایی با اختلالات غدد اندوکرین در بارداری، دیابت و کم کاری و پرکاری تیروئید	۷
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	۱- تغییرات فیزیولوژیک دستگاه تنفسی در بارداری را بیان کند.	آشنایی با اختلالات دستگاه ریوی، آپاندیسیت و تروما به شکم در بارداری	۸

بسمه تعالی

			۲- اختلالات ریوی شامل آسم و بیماری سل رادر بارداری توضیح دهد. ۳- تاثیر حاملگی بر آسم و تاثیر آسم بر بارداری را بیان کند. ۴- تدابیر درمانی در مادران باردار با آسم را بیان کند. ۵- سل و تاثیر آن بر بارداری و تاثیر بارداری بر سل را بیان کند. ۶- تشخیص و غربالگری و تدابیر درمانی را در مادران با سل را توضیح دهد. ۷- علل و علائم و راه تشخیص و اداره آپاندیسیت و اثرات آن بر روی سرانجام بارداری را توضیح دهد. ۸- ارزیابی و مدیریت انواع تروما به شکم در بارداری با توجه به سه ماهه‌های مختلف را شرح دهد.		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	۱- اثرات بیماری عفونی توکسوپلاسموز و سیتومگالوویروس بر بارداری و علائم و نحوه برخورد با این بیماران را شرح دهد.	۹ آشنایی با بیماری های عفونی و ویروسی در بارداری	

بسمه تعالی

			۲- اثرات بیماری عفونی هرپس یا تبخال تناسلی بر بارداری و علائم و نحوه برخورد با این بیماران را شرح دهد. ۳- اثرات بیماری ایدز بر بارداری و علائم و نحوه برخورد با این بیماران را شرح دهد. ۴- اثرات بیماری هیپاتیت ویروسی بر بارداری و علائم و نحوه برخورد با این بیماران را شرح دهد. ۵- اثرات بیماری آنفولانزا بر بارداری و علائم و نحوه برخورد با این بیماران را شرح دهد. ۶- اثرات بیماری سرخجه، سرخک و آبله مرغان بر بارداری و علائم و نحوه برخورد با این بیماران را شرح دهد.		
۱۰	آشنایی با زایمان های آسیب پذیر (زایمان سریع، دیستوشی، زایمان پره و پست ترم، پرولاپس بندناف، پارگی زودرس پرده های جنینی)	۱- زایمان سریع را از نظر علت و علایم و نشانه ها بیان کند. ۲- عوارض مادری و جنینی، نحوه برخورد با زایمان سریع را بیان کند.	شناختی	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	ویدئو پرژکتور و وایت بورد

			۳- زایمان مشکل (دیستوشی) را از نظر علت، علایم و نشانه ها توضیح دهد. ۴- تشخیص، درمان و مراقبت های پرستاری در زایمان مشکل را بیان کند. ۵- زایمان زودرس دیررس را تعریف کند. ۶- ریسک فاکتورهای زایمان دیررس را توضیح دهد. ۷- مراقبت های مربوط به مادران با زایمان دیررس را بداند. ۸- ریسک فاکتورهای زایمان پره ترم را نام ببرد. ۹- مدیریت و پیشگیری زایمان پره ترم را بیان نماید. ۱۰- پارگی پیش از موعد پرده های جنینی PROM را تعریف کند. ۱۱- عوارض و پیامدهای PPRM را توضیح دهد. ۱۲- اداره PROM با توجه به سن بارداری را بیان کند. ۱۳- پرولاپس بند ناف و انواع آن را توضیح دهد.	
--	--	--	---	--

بسمه تعالی

			۱۴- عوامل مستعد کننده پرولاپس بند ناف را نام ببرد و مراقبت‌ها در مواجهه با پرولاپس بند ناف را بیان کند.		
۱۱	آشنایی با اقدامات تهاجمی زایمان‌های آسیب‌پذیر (القای زایمان، اپیزیاتومی، زایمان ابزاری (فورسپس و وکیوم، سزارین)	۱- صدمات وارده به مادر طی زایمان را لیست کرده، علل، علائم، تشخیص، درمان و مراقبت‌های پرستاری هر یک را بیان کند. ۲- القا زایمان را تعریف کرده، انواع آن را نام برده و مراقبت‌های پرستاری در القاء زایمانی را شرح دهد. ۳- مراقبت‌های پرستاری در چرخش جنین و اپی زیاتومی را شرح دهد. ۴- انواع برش اپیزیاتومی را نام ببرد و تفاوت آنها را شرح دهد. ۵- تعریف فورسپس و وکیوم، شرایط و موارد استفاده از آن را توضیح دهد. ۶- اندیکاسیونهای انجام سزارین را بیان کند. ۷- مراقبت‌های قبل از عمل سزارین را توضیح دهد.	شناختی	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	ویدئو پرژکتور و وایت بورد

بسمه تعالی

			۸- مراقبت های بعد از عمل سزارین را شرح دهد. ۹- انواع برشهای سزارین را نام ببرد.		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	۱- خونریزی بعد از زایمان را شرح دهد. ۲- عوامل زمینه ساز و علل خونریزی بعد از زایمان را شرح دهد. ۳- داروهای یوتروتونیک و سایر اقدامات درمانی در خونریزی بعد از زایمان را شرح دهد. ۴- صدمات و پارگی دستگاه ژنیتال را شرح دهد. ۵- پارگی رحم و واریونگی رحم را شرح دهد. ۶- آمبولی مایع آمنیون را تعریف کرده، علائم، نشانه‌ها، درمان و مراقبت‌های پرستاری آن را شرح دهد. ۷- تب نفاسی و عفونت رحم را شرح دهد. ۸- ترومبوفلیت سپتیک لگن را شرح دهد.	۱۲ آشنایی با صدمات و عوارض مادری زایمانی (خونریزی‌های بعد زایمان، هماتوم، واریونگی رحم، پارگی کانال زایمانی، آمبولی مایع آمنیون، آتونی، احتباس جفت، ترومبوآمبولی، ترومبوفلیت، آمبولی ریه، عفونت‌ها مانند عفونت سیستم تناسلی و ادراری، عفونت زخم، عفونت پستان‌ها)	

		۹- علل خونریزی‌های زایمانی را نام ببرد و شایع‌ترین را مشخص نماید. ۱۰- انواع هماتوم‌های زایمانی و نحوه مدیریت هر یک را شرح دهد. ۱۱- علل و اقدامات پیشگیرانه و درمانی پارگی‌های کانال زایمانی را توضیح دهد. ۱۲- نحوه بررسی و مدیریت احتباس جفت را بگوید. ۱۳- علائم و نشانه‌های آمبولی ریه، راه تشخیص و اقدامات پرستاری مربوطه را شرح دهد. ۱۴- علائم شک به عفونت زخم اپیزیاتومی و سزارین را نام ببرد و اقدامات پرستاری در برخورد با این موارد را به تفکیک توضیح دهد. ۱۵- علائم اندومتریت ناشی از عفونت زخم زایمانی را نام ببرد. ۱۶- علائم عفونت لگنی ناشی از زایمان را شرح داده و	
--	--	--	--

بسمه تعالی

			اندیکاسیون‌های بستری آن را نام ببرد. ۱۷- علائم عفونت‌های ادراری ناشی از زایمان را شرح داده و بهترین اقدامات پرستاری و درمانی را نام ببرد. ۱۸- انواع عفونت پستانی و نحوه برخورد با مادر مبتلا به ماستیت و احتقان پستان را مقایسه نماید.		
ویدئو پرژکتور و وایت بورد	سخنرانی، بحث و مشارکت کلاسی	شناختی	۱- ناباروری را تعریف و انواع آن را بیان کند. ۲- علتهای ناباروری را بیان کند. ۳- ناباروری با علت مردانه را توضیح دهد. ۴- ناباروری با علتهای مشکلات مرتبط به تخمدان، لوله های رحم و رحم را توضیح دهد. ۵- روش ارزیابی زوجین نابارور و بررسی های پاتولوژیکی ناباروری را شرح دهد. ۶- روشهای کمک باروری شامل IVF , ICSI را شرح دهد.	ناباروری	۱۳

بسمه تعالی

			۷- عوارض روشهای ART را بیان کند.	
--	--	--	-------------------------------------	--

معرفی منابع درس:

اصلی	• Cunningham F, Leveno K, Bloom S, Spong CY, Dashe J. Williams obstetrics, 24e. Mcgraw-hill; 2022 • Maternity Nursing. An Introduction Text. 19th ed. Leifer. ۲۰۱۲
سایر	• پرستاری مادران و نوزادان اثر میترا ذوالفقاری، انتشارات بشری - ۱۴۰۰ • پرستاری بهداشت مادران و نوزادان اثر ربابه ضیغمی کاشانی - الهه دشتی - محمود بختیاری- انتشارات جامعه نگر ، چاپ سیزدهم- ۱۴۰۳